

Udgiver: Aalborg Kommune

Udgivelse: September 2014

Sagsnr.: 2011-60387

Dok.nr.: 2014-228199

Titel: Miljøvurdering af forslag til Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse
for OSD 1435 – Aalborg Sydøst

Foto: Colourbox.dk

Tekst: Aalborg Kommune

Indholdsfortegnelse

1	IKKE-TEKNISK RESUMÉ	3
2	INDLEDNING	7
2.1	SCREENING.....	7
2.2	SCREENING AF PLANER I FORHOLD TIL HABITATDIREKTIVET	7
2.3	PLANENS MÅL OG INDHOLD	8
3	METODEBESKRIVELSE OG SCOPING	9
3.1	SCOPING.....	9
3.2	HØRING AF BERØRTE MYNDIGHEDER	9
3.3	PLANSCOPING OG AFGRÆNSNING AF ALTERNATIVER	9
3.4	MILJØMÆSSIG SCOPING.....	9
4	MILJØSTATUS	11
4.1	MENNESKERS SUNDHED.....	11
4.2	BIOLOGISK MANGFOLDIGHED OG NATUR	11
4.3	GRUNDVANDSKVALITET	12
5	MILJØVURDERING	13
5.1	METODE.....	13
5.2	HABITAT-SCREENING.....	13
5.3	MILJØVURDERING AF MÅLSÆTNINGER MED HENSYN TIL NITRAT, PESTICIDER OG MILJØFREMMEDE STOFFER 14	
5.4	MILJØVURDERING AF TILSYN MED ENKELTINDVINDINGSANLÆG	15
5.5	MILJØVURDERING AF RETNINGSLINJER I FORBINDELSE MED LOKALPLANLÆGNING MED HENSYN TIL ETABLERING AF VIRKSOMHEDER	16
5.6	OVERVÅGNINGSPROGRAM	18
6	SAMMENFATTENDE REDEGØRELSE	19

1 Ikke-teknisk resumé

Dette ikke-tekniske resumé opsummerer den samlede miljørapport for miljøvurderingen af forslag til Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for OSD 1435 – Aalborg Sydøst (herefter Indsatsplan for OSD 1435).

Miljørapporten er udarbejdet i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer, lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009. Loven har til formål at fremme en bæredygtig udvikling ved at sikre, at der foretages en miljøvurdering af de planer og programmer, hvis gennemførelse kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Indsatsplan for OSD 1435 vil omfatte retningslinjer for en række af udvidelser og nyanlæg, og det vurderes derfor, at planen er omfattet af Lovens bilag 3 samt 4 og dermed af krav om miljøvurdering.

Miljøvurderingen er afgrænset til de planmæssige ændringer, som er vurderet væsentlige miljømæssigt.

Afgrænsningen af planændringer og miljøparametre for miljøvurderingen er dels sket i en intern proces i kommunen og dels gennem høring af berørte myndigheder i henhold til § 7, stk. 4.

Indsatsplan for OSD 1435 – mål og planafgrænsning

Formålet med indsatsplanen er, at vandværkerne fortsat kan forsyne borgerne i Aalborg Kommune med drikkevand baseret på rent og urensset grundvand.

I det følgende beskrives planforslagets tre områder med ændringer samt planafgrænsning. Planafgrænsningen er valgt ud fra de ændringer i indsatsplanen, som vurderes relevante at tage med i miljøvurderingen.

Målsætninger for nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer

Indsatsplanen fastlægger målsætninger med hensyn til nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer inden for kildepladszone, sårbar nærzone og øvrigt indvindingsopland. Disse målsætninger er vurderet imod de nuværende retningslinjer (0-alternativ).

Tilsyn med enkeltindvindingsanlæg

Der er i indsatsplanen opstillet en indsats i det kommunale indsatsprogram i forhold til tilsyn med borer og brønde beliggende inden for indvindingsopland. Det skal sikres, at alle vandindvindingsanlæg og pejleboringer overholder gældende regler med henblik på at beskytte og sikre den fremtidige drikkevandsressource. Denne indsats er vurderet imod en situation, hvor der ikke følges op på de tekniske tilsyn.

Retningslinjer i forbindelse med lokalplanlægning med hensyn til etablering af virksomheder

Der er i indsatsplanen opstillet retningslinjer for etablering af virksomheder, der ikke omfatter virksomheder med aktiviteter knyttet til normal landbrugsdrift. Gennem lokalplan-

lægning gives der som udgangspunkt ikke tilladelse til etablering af nye virksomheder inden for indvindingsoplande, hvis de kan udgøre en risiko for grundvandsressourcen. Denne retningslinje er vurderet imod en praksis, hvor der ved tilladelse til etablering af potentielt forurenende virksomheder ikke tages hensyn til beliggenhed af indvindingsoplande.

Metodebeskrivelse

Miljøvurderingen tager afsæt i Lov om miljøvurdering af planer og programmer, som fastsætter kravene til miljøvurderingens proces og indhold. Miljøvurderingen er afgrænset til de sandsynlige positive og negative miljømæssige påvirkninger.

Grundlaget for vurderingen har været et scopingskema, der indeholder alle lovens miljøparametre. Scopingskemaet er anvendt til at foretage selve afgrænsningen af de planændringer, der kan have væsentlig indvirkning på miljøet, og de miljøparametre, der potentielt vil blive påvirket positivt og negativt.

Hvis en påvirkning er vurderet som værende væsentlig og negativ, skal det vurderes, om de negative konsekvenser kan afbødes.

For væsentlige negative påvirkninger skal der foretages en overvågning af miljøpåvirkningen. Overvågningen bygger på eksisterende overvågningsordninger, i det omfang det vurderes hensigtsmæssigt, jf. § 11, stk. 2.

Inden den endelige fastlæggelse af miljørapportens indhold og detaljeringsniveau har scoping været sendt i høring hos en række myndigheder og organisationer. Der er ikke modtaget høringssvar.

Miljøstatus og o-alternativet

Miljøstatus er en beskrivelse af den eksisterende miljøtilstand i OSD 1435, inden de planlagte ændringer i indsatsplanen implementeres. Miljøstatus anvendes som den referenceramme, indsatsplanen vurderes i forhold til og er baggrund for beskrivelse af o-alternativet. o-alternativet er den forventede udvikling, hvis indsatsplanen ikke gennemføres.

Menneskers sundhed

Vandværkerne i OSD 1435 overholder gældende krav til drikkevand. Det forventes, at hvis indsatsplanen og de tilhørende målsætninger ikke gennemføres, vil drikkevandet på sigt ikke kunne overholde gældende kvalitetskrav.

o-alternativet

Hvis den intensive landbrugsdrift i området fortsætter, vil vandværkerne på sigt ikke kunne overholde gældende kvalitetskrav til drikkevand og vil ikke kunne levere rent og urensset drikkevand til deres forbrugere. Ligeledes kan dårligt vedligeholdte borer og brønde samt potentielt forurenende virksomheder udgøre forureningsrisici for et områdes drikkevandsressource.

Biologisk mangfoldighed og natur

Der er inden for indsatsområdet udpeget en række naturområder i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3. Generelt er arealanvendelsen inden for indsatsområdet domineret af landbrugsarealer, men der findes naturområder spredt ud over hele indsatsområdet. De registrerede § 3 arealer er hovedsageligt knyttet til ådalene med ferske enge, overdrev, moser og søer, men der er også flere steder registreret områder med hede.

o-alternativet

Det forventes, at o-alternativet for naturen i Aalborg Kommune følger den nationale tendens med overvejende negativ påvirkning af naturen.

Grundvandskvalitet

I Indsatsplan for OSD 1435 er det vurderet, at grundvandsressourcen i forhold til den nuværende indvinding er tilstrækkelig, men at store dele af OSD er ubeskyttet. Der er stigende tendens til forhøjet indhold af nitrat og fund af pesticider/miljøfremmede stoffer i vandværkernes borer. Det vurderes, at problemerne med stigende nitratinhold og fund af pesticider vil øges, hvis ikke indsatsplanens målsætninger gennemføres.

o-alternativet

Det forventes, at fremtidens klima med tendens til ændringer i temperatur og nedbør vil have betydning for vandressourcerne. Desuden vurderes det, at problemerne med stigende nitratinhold og fund af pesticider vil øges, og at tendensen med lukning af flere borer pga. overskridelser af grænseværdier fortsætter.

Habitat-screening

Der er udført en screening efter Habitatbekendtgørelsens¹ § 6, og det er vurderet, at indsatsplanen ikke medfører en væsentlig påvirkning på Natura 2000-områderne.

Miljøvurdering af Indsatsplan for OSD 1435

Det følgende udgør sammenfatningen af miljøvurderingen af Indsatsplan for OSD 1435, og der gives et overordnet resumé af, hvilke miljøpåvirkninger der vil kunne opstå som følge af at gennemføre indsatsplanen.

Målsætninger med hensyn til nitrat og pesticider

POSITIVE:

Positivt for biodiversiteten: Ved at sætte større krav til landbruget i forhold til brugen af nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer, øges den biologiske mangfoldighed.

Forbedret drikkevandskvalitet: Der vil med tiden blive udvasket mindre nitrat og færre miljøfremmede stoffer/pesticider fra rodzonen og ned i grundvandsmagasinet.

Understøtte målsætninger om grundvandsbeskyttelse: Sikre OSD mod grundvandstruende aktiviteter, forbedre vandkvali-

¹ Se Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (BEK nr. 408 af 1. maj 2007) § 6, stk. 1 og 2.

	<p>teten, sikre indsatsplanlægning for grundvandsforbedring og undgå sprøjtegifte i sårbare drikkevandsområder.</p> <p>NEGATIVE: Målsætningerne kan have konsekvenser for landmænd i de berørte områder, idet deres muligheder for fx udvidelser bliver begrænset.</p>
<p><i>Tilsyn med enkeltindvindingsboringer</i></p>	<p>POSITIVE: Forbedret drikkevandskvalitet: Tilsyn af og opfølgning på tilstanden af pejleboringer og enkeltindvindingsanlæg inden for indvindingsoplande vil medvirke til at sikre forsat rent og urensset drikkevand dels til ejerne og dels til vandværkernes forbrugere.</p> <p>Understøtte målsætninger om grundvandsbeskyttelse: Sikre OSD mod grundvandstruende aktiviteter, forbedre vandkvaliteten og sikre tilsyn og kontrol med aktiviteter i de mest sårbare drikkevandsområder.</p> <p>NEGATIVE: Indsatsen vil have en økonomisk konsekvens for ejerne af enkeltindvindingsanlæg, der ikke overholder de gældende regler.</p>
<p><i>Retningslinjer i forbindelse med lokalplanlægning med hensyn til etablering af virksomheder</i></p>	<p>POSITIVE: Forbedret drikkevandskvalitet: Sikre rent drikkevand og minimere risikoen for udledning af tungmetaller og miljøfremmede stoffer til grundvandet ved at undgå etablering af potentielt forurenende virksomheder.</p> <p>Understøtte målsætninger om grundvandsbeskyttelse: Sikre OSD mod grundvandstruende aktiviteter.</p> <p>NEGATIVE: Retningslinjen kan medføre begrænsninger for virksomhedsejere, der kan være nødsaget til at finde en anden placering af deres virksomhed.</p>

Afbødende foranstaltninger

Konsekvenserne af indsatsplanen er overvejende positive. De eneste negative påvirkninger vedrører eventuelle økonomiske konsekvenser for enkeltindvindere, landmænd og virksomheder. De økonomiske konsekvenser af indsatsplanen er vurderet ikke at være væsentlige. Der opstilles derfor ikke afbødende foranstaltninger.

Overvågning

Der er ikke identificeret væsentlige negative miljømæssige påvirkninger af Indsatsplan for OSD 1435. Der vil jævnligt blive afholdt møder med relevante parter vedrørende opfølgning på indsatsplanen. Her vil eventuelle uforudsete negative påvirkninger på miljøet blive belyst.

2 Indledning

Denne miljørapport er udarbejdet i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer (lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009). Loven har til formål at fremme en bæredygtig udvikling ved at sikre, at der foretages en miljøvurdering af de planer og programmer, hvis gennemførelse kan få væsentlig indflydelse på miljøet.

2.1 Screening

Ifølge loven er indsatsplaner en plantype, der kan være omfattet af kravet om miljøvurdering, hvis den sætter rammer for fremtidige anlægstilladelser opført på bilag 3 eller 4 til loven eller kan påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt (§ 3, stk. 1 og 2).

Indsatsplanen vil omfatte retningslinjer for en række udvidelser og nye anlæg, og det vurderes derfor, at planen er omfattet af lovens bilag 3 og 4 og dermed af krav om miljøvurdering.

Der er udført en screening efter Habitatbekendtgørelsens² § 6, og det er vurderet, at indsatsplanen ikke medfører en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områderne.

2.2 Screening af planer i forhold til Habitatdirektivet

Jf. Habitatbekendtgørelsen skal der i redegørelsen til planforslag i medfør af planloven – der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et Natura 2000-områdes forvaltning, men som i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt – indgå en vurdering af forslaget's virkninger på området under hensyn til områdets bevaringsmålsætninger. Såfremt vurderingen viser, at planen skader et Natura 2000-området, kan planen ikke vedtages.

Habitatdirektivets art. 6 stk. 3 forudsætter en screening af, om planen kan have væsentlig indvirkning på lokaliteten. Screeningen skal ske på et objektivi grundlag, der er fastlagt ud fra de berørte områders bevaringsmålsætning. Konsekvensvurderingen skal foretages, såfremt det ikke kan udelukkes, at planen i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter kan påvirke den pågældende lokalitet væsentligt.

En plan kan ikke gennemføres, hvis "... vurderingen viser, at planen vil skade det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet, at planen vil indebære forringelse af områdets naturtyper eller levestederne for arterne, eller at planen kan medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for".

Bestemmelsen gælder også planer, der kun vedrører arealer uden for de beskyttede områder, som kan få afledte konsekvenser, der direkte forringer områderne eller medfører forstyrrelser med betydelige konsekvenser for arter og naturtyper, som områderne er udpeget for at beskytte.

² Se Bekendtgørelse om udpegnig og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (BEK nr. 408 af 1. maj 2007) § 6, stk. 1 og 2.

Indsatsplan for OSD 1435 er blevet screenet i overensstemmelse med Habitatbekendtgørelsens § 6. Konklusionen på screeningen er, at planen i sig selv eller sammen med andre planer og projekter ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af bevaringsmålsætninger for Natura 2000-områderne i og uden for indsatsområdet.

o-atlernet er, at der ikke udføres en indsatsplan med grundvandsbeskyttende tiltag.

Screeningen er udført på baggrund af de enkelte naturtyper og arter, der pt. udgør udpegningsgrundlaget i relevante Natura 2000-områder, samt deres bevaringsmålsætning.

2.3 Planens mål og indhold

Indsatsplanen har som målsætning at sikre, at vandværkerne omfattet af Indsatsplan for OSD 1435 forsat kan forsyne borgere i Aalborg Kommune med drikkevand baseret på rent og urensset grundvand.

Udgangspunktet for miljøvurderingen er planens ændringer i forhold til det gældende administrationsgrundlag. Ændringerne omfatter målsætninger med hensyn til nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer, fokus på tilsyn med enkeltindvindingsanlæg og retningslinjer i forbindelse med lokalplanlægning.

3 Metodebeskrivelse og scoping

Forud for miljøvurderingen er der gennemført en scoping med det formål at afgrænse og målrette miljøvurderingen. Scopingprocessen har omfattet:

- Kortlægning af relevante regionale og lokale miljømålsætninger, som planen skal vurderes i forhold til
- Identifikation af planmæssige ændringer
- Identifikation og afgrænsning af de planændringer i indsatsplanen, hvor miljøvurdering er relevant

3.1 Scoping

Miljøvurderingsskemaerne, der er opsummeret i afsnit 3.4, har været anvendt for scoping til at foretage afgrænsningen af, hvilke planændringer som sandsynligvis vil have en væsentlig påvirkning på miljøet. Konsekvensvurderingen er så foretaget for de relevante planændringer. For de påvirkninger, som er vurderet væsentlige og negative, er der foretaget afbødende foranstaltninger. For de væsentlige negative påvirkninger skal der foretages en overvågning af miljøpåvirkningen. Overvågningen bygger på eksisterende overvågningsordninger, i det omfang det er vurderet hensigtsmæssigt (jf. § 11, stk. 2). Hertil kommer et overvågningsprogram for de potentielt væsentlige negative miljøpåvirkninger ved gennemførelse af indsatsplanen.

3.2 Høring af berørte myndigheder

Med henblik på den endelige fastlæggelse af miljørapportens indhold og detaljeringsniveau har resultaterne af scoping været sendt til høring hos en række myndigheder. Der er ikke modtaget høringssvar.

3.3 Planscoping og afgrænsning af alternativer

Der er identificeret tre områder med planændringer i indsatsplanen. Disse områder er beskrevet og afgrænset i scoping-notatet.

3.4 Miljømæssig scoping

Med baggrund i den planmæssige scoping er der foretaget en miljømæssig scoping af målsætninger med hensyn til nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer, tilsyn med enkeltindvindingsanlæg og retningslinjer i forbindelse med lokalplanlægning.

Der er arbejdet med en målstyret tilgang til den miljømæssige scoping. Det betyder konkret, at indsatsplanens konsekvenser er holdt op imod politisk vedtagne mål i Aalborg Kommune, der dækker i forhold til de miljøparametre, loven kræver. For hvert af de områder, der er medtaget i miljøvurderingen, er der udfyldt et miljøvurderingsskema. Resultatet for den miljømæssige scoping ses i nedenstående skema. Der er vurderet for såvel negative som positive konsekvenser.

- Negativ påvirkning
- Positiv påvirkning
- Ingen påvirkning

Miljøparametre	Målsætninger mht. nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer	Tilsyn med enkeltindvindingsboringer inden for indvindingsopland	Retningslinjer med hensyn til etablering af virksomheder
Biologisk mangfoldighed samt flora og fauna			
Sikre naturværdier og landskaber			
Øge skovareal			
Materielle goder			
Opnå den bedst mulige samlede økonomi			
Menneskers sundhed			
Sikre rent drikkevand			
Minimere udledningen af tungmetaller og miljøfremmede stoffer			
Jordbund og vand			
Sikre OSD-områder mod grundvandstruende aktiviteter			
Forbedre vandkvaliteten			
Beskytte drikkevandet mod spildevand			
Sikre delindsatsplanlægning for grundvandsforbedring			
Sikre tilsyn og kontrol med aktiviteter i de mest sårbare drikkevandsområder			
Undgå sprøjtegifte i sårbare drikkevandsområder			
Samarbejde med landbruget om sikring mod forurening			

4 Miljøstatus

Miljøstatus er en beskrivelse af den eksisterende miljøtilstand, med fokus på grundvand, i Aalborg Kommune. Miljøstatus indeholder såvel eksisterende miljøproblemer som eksisterende miljøkvaliteter og danner baggrund for at beskrive o-alternativet.

Af særligt relevante aspekter af miljøstatus i forhold til Indsatsplan for OSD 1435 er følgende valgt:

- Menneskers sundhed
- Biologisk mangfoldighed og natur
- Grundvandskvalitet

4.1 Menneskers sundhed

Drikkevandet i Aalborg Kommune er baseret på rent grundvand, og vandværkerne omfattet af Indsatsplan for OSD 1435 producerer drikkevand, der overholder de gældende kvalitetskrav til drikkevand.

o-alternativet

Der er på nuværende tidspunkt en tendens til stigende indhold af nitrat og fund af pesticider og andre miljøfremmede stoffer ved vandværkerne i OSD 1435. Enkelte vandværker ligger med et nitratindhold, der periodevis overskrider kvalitetskravet. Hvis den intensive landbrugsdrift i området fortsætter, vil vandværkerne på sigt ikke kunne overholde gældende kvalitetskrav til drikkevand og vil ikke kunne levere rent og urensset drikkevand til deres forbrugere. Ligeledes kan dårligt vedligeholdte borer og brønde samt potentielt forurenende virksomheder udgøre forureningsrisici for et områdes drikkevandsressource.

4.2 Biologisk mangfoldighed og natur

Der findes i Aalborg Kommune en lang række naturområder udpeget i henhold til Naturbeskyttelseslovens³ § 3. Disse områder påvirkes i øjeblikket af næringsstoffer og miljøfremmede stoffer.

o-alternativet

Mere en 60 procent af Danmarks areal er landbrug. Naturen ligger som små og isolerede områder, og manglen på forbindelse med områderne begrænser dyrs og planter mulighed for at sprede sig. Overordnet set lider naturen under følgende problemer:

- Naturen har for lidt plads
- Vandet er forsvundet fra landskabet
- For mange næringsstoffer gør naturen ensformig
- Lysåbne naturtyper gror til
- Naturområderne er for små
- Naturområderne er for opsplittede

³ Se lov om naturbeskyttelse (Naturbeskyttelsesloven), LBK nr. 933 af 24. september 2009.

Det forventes, at o-alternativet for naturen i indsatsområdet følger den nationale udvikling.

4.3 Grundvandskvalitet

I Indsatsplan for OSD 1435 er vurderingen, at grundvandsressourcen i forhold til den nuværende indvinding er tilstrækkelig, men at store dele af indsatsområdet er uden naturlig beskyttelse. Der er stigende tendens til forhøjet indhold af nitrat og fund af pesticider/miljøfremmede stoffer i vandværkernes borer. Det vurderes, at problemerne med stigende nitratindhold og fund af pesticider vil øges, hvis ikke indsatsplanens målsætninger gennemføres.

o-alternativet

Der er generelt i Aalborg Kommune problemer med stigende indhold af nitrat og fund af miljøfremmede stoffer i drikkevandet. Der er inden for de seneste år blevet lukket flere borer på grund af overskridelse af grænseværdierne for nitrat og miljøfremmede stoffer, og det kan forventes, at denne tendens fortsætter.

5 Miljøvurdering

5.1 Metode

0-alternativet og planforslaget vurderes i forhold til de relevante miljøpåvirkninger, der er afdækket ved den miljømæssige scoping. Miljøvurderingen omfatter en væsentligheds-vurdering af de identificerede miljøpåvirkninger, jf. skema i afsnit 3.4.

På baggrund af vurderingerne opstilles om nødvendigt forslag til afbødende foranstaltninger med henblik på at minimere eventuelle negative miljøeffekter. Der opstilles ligeledes et overvågningsprogram, jf. afsnit 5.6.

I det følgende er de planmæssige ændringer, der er lagt op til i indsatsplanen, miljøvurderet.

5.2 Habitat-screening

Der er foretaget en vurdering af, om indsatsplanen kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde. Inden for indsatsområdet til OSD 1435 er der registreret ét relevant Natura 2000-område:

Natura 2000-område: Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø

Indsatsplanen omfatter mod syd en mindre del af Natura 2000-område H20 (Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø). Udpegningsgrundlaget for H20 er 27 planter og naturtyper samt kildevældsvindelsnegl, skæv vindelsnegl, bred vandkalv, havlampret, bæklampret, stor vandsalamander, damflagermus og odder.

Det vurderes, at indsatsplanens målsætninger med hensyn til nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer samt mulighed for skovrejsning med henblik på at begrænse udledning af fosfor og nitrat ingen væsentlig negativ effekt vil have på udpegningsgrundlaget.

Der er foretaget en vurdering af, om indsatsplanen kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV i alle livsstadier.

Af bilag IV-arter forekommer inden for indsatsområdet markfirben, stor vandsalamander, bred vandkalv, odder samt flere frøer og flagermusarter.

Der er minimum 4-5 km fra eventuelle skovrejsningsområder til hav og fjord, hvorfor hav- og vadefugle i udpegningsgrundlaget ikke vurderes at blive negativt påvirket. Det vurderes herudover, at indsatsplanens målsætninger med hensyn til nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer samt mulighed for skovrejsning mv. ingen væsentlig negativ effekt vil have for bilag IV-arter.

5.3 Miljøvurdering af målsætninger med hensyn til nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer

Den miljømæssige scoping, sammenfattet i skema i afsnit 3.4, viste, at indsatsplanens målsætninger med hensyn til nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer sammenholdt med det nuværende administrationsgrundlag har en overvejende positiv indvirkning på miljøet, men kan dog med hensyn til miljøparameteren ”Materielle goder” have negative konsekvenser.

Biologisk mangfoldighed samt flora og fauna

Målsætninger med hensyn til nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer vil medføre mindre udvaskning af nitrat og pesticider fra landbruget. Dette vil helt naturligt medføre en stigning af den biologiske mangfoldighed i indsatsområdet. De planlagte målsætninger for indsatsplanen er positive for naturen og kvaliteten af vandet i vandløb og søer.

Materielle goder

Idet indsatsplanen vil medføre strengere krav til landbruget i forhold til det nuværende administrationsgrundlag, kan det have økonomiske følger for enkelte landmænd, der måtte ønske at udvide husdyrproduktionen eller lign. inden for indsatsområdet. Dyrkningsdeklarationer til begrænsning af udvaskningen af nitrat og pesticider forhandles med landmænd mod fuld økonomisk kompensation. Samlet set vurderes det, at målsætningerne for nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer kan få en negativ konsekvens for enkelte landmænd, idet deres muligheder for fx udvidelser af landbruget bliver begrænset. Landmænd, som bliver pålagt restriktioner i forhold til dyrkning af deres arealer, får fuld økonomisk kompensation. Derfor vurderes indsatsplanens målsætninger ikke at medføre en væsentlig negativ påvirkning i forhold til de materielle goder.

På længere sigt vil målsætningerne sandsynligvis have en positiv indvirkning på vandværkernes og dermed forbrugernes økonomi. Dette skyldes, at en øget beskyttelse mod nitrat, pesticider og andre miljøfremmede stoffer kan forhindre, at vandværkerne i fremtiden er nødsaget til at bore dybere efter rent grundvand eller alternativt finde en ny kildeplads pga. forurenede grundvand.

Menneskers sundhed

Det vurderes, at planforslagets målsætninger for nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer vil have en positiv indvirkning på menneskers sundhed. Forslaget kan medvirke til at sikre rent drikkevand, idet grundvandet sikres mod nedsivning af nitrat, pesticider og andre miljøfremmede stoffer. Desuden kan det minimere udledningen af pesticider og andre miljøfremmede stoffer i naturen.

Jordbund og vand

Planforslagets målsætninger for nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer vil have en positiv påvirkning af jordbund og vand. Der er i Aalborg Kommune overvejende ringe naturlig grundvandsbeskyttelse. Som følge deraf bliver der lukket boringer på grund af overskridelse af grænseværdierne for bl.a. nitrat, pesticider og andre miljøfremmede stoffer, jf. afsnittet grundvand og vandindvinding under miljøstatus.

Hvis planforslaget vedtages, vil det indvirke positivt på følgende områder, hvor der er opstillet målsætninger:

- Sikre OSD mod grundvandstruende aktiviteter
- Forbedre vandkvaliteten
- Sikre indsatsplanlægning for grundvandsforbedring
- Undgå sprøjtegifte i sårbare drikkevandsområder

Herudover er det en del af arbejdet med implementering af indsatsplanen samt gennem vandværkernes grundvandssamarbejde, at der samarbejdes med landbruget, virksomheder og eventuelle lokale grundejerforeninger om at sikre grundvandet mod forurening.

Opsummering

De miljømæssige konsekvenser af indsatsplanen i forhold til o-alternativet er tydeliggjort i nedenstående tabel.

Miljøparameter	Indsatsplan	o-alternativet
Biologisk mangfoldighed samt flora og fauna	+	÷
Materielle goder	±	÷
Menneskers sundhed	+	÷
Jordbund og vand	+	÷

o Ingen påvirkning

+ Positiv påvirkning

÷ Negativ påvirkning

Afbødende foranstaltninger

Der er ingen væsentlige negative konsekvenser og dermed ingen afbødende foranstaltninger.

5.4 Miljøvurdering af tilsyn med enkeltindvindingsanlæg

Det fremgår af det kommunale indsatsprogram, at der skal følges op på, hvorvidt boringer og brønde overholder de gældende regler for vandforsyningsanlæg. Endvidere skal der udføres tilsyn med de boringer og brønde inden for indvindingsoplande til almene vandværker, hvor der ikke tidligere er gennemført tilsyn. Ved øget fokus på tilsyn og opfølgning med enkeltindvindingsanlæg og pejleboringer sikres, at boringer og brønde ikke giver anledning til utilsigtet påvirkning af grundvandsressourcen og dermed forurening af drikkevandet.

Materielle goder

Øget tilsyn med enkeltindvindingsanlæg vil sandsynligvis have økonomiske konsekvenser for enkelte ejere. Der vil ved tilsyn være fokus på, at anlæggene overholder de gældende regler, og at forholdene bliver bragt i orden, hvis dette ikke er tilfældet. De økonomiske konsekvenser for den enkelte ejendom, fx i forbindelse med reovering af en boring, der ikke overholder de gældende regler, er en konsekvens af lovgivningen og ikke af indsatsplanen. Indsatsplanens retningslinje vurderes derfor ikke at være en væsentlig påvirkning i forhold til materielle goder.

På længere sigt vil indsatsen sandsynligvis have en positiv indvirkning på vandværkernes og dermed forbrugernes økonomi. Dette skyldes, at en øget bevågenhed kan forhindre,

at vandværkerne i fremtiden er nødsaget til at bore dybere efter rent grundvand eller alternativt finde en ny kildeplads pga. forurenede grundvand.

Menneskers sundhed

Det vurderes, at indsatsen over for enkeltindvindingsanlæg vil have en positiv indvirkning på menneskers sundhed. Indvinding af grundvand fra en nedslidt boring eller brønd kan trække forurenende stoffer ned i drikkevandet. Aalborg Kommunes fokus på enkeltindvindingsanlæg og deres tilstand kan medvirke til at sikre rent drikkevand dels til ejerne af anlæggene og dels til vandværkerne, idet grundvandsressourcen sikres mod utilsigtet påvirkning i vandværkernes indvindingsoplande.

Jordbund og vand

Indsatsen over for enkeltindvindingsanlæg vil have en positiv påvirkning af jordbund og vand, idet Aalborg Kommune vil have øget fokus på anlæg, der ikke overholder gældende regler. Det vil reducere utilsigtet påvirkning af grundvandet gennem nedslidte anlæg. Desuden vil der i forbindelse med tilsyn af enkeltanlæg være mulighed for indledning af dialog og tilsyn af andre aktiviteter på ejendommen.

Hvis planforslaget vedtages, vil det indvirke positivt på følgende områder som følge af indsatsforslaget:

- Sikre OSD mod grundvandstruende aktiviteter
- Forbedre vandkvaliteten
- Sikre tilsyn og kontrol med aktiviteter i de mest sårbare drikkevandsområder

Opsummering

De miljømæssige konsekvenser af indsatsplanen i forhold til o-alternativet er tydeliggjort i nedenstående tabel.

Miljøparameter	Indsatsplan	o-alternativet
Materielle goder	±	÷
Menneskers sundhed	+	÷
Jordbund og vand	+	÷

- o Ingen påvirkning
- + Positiv påvirkning
- ÷ Negativ påvirkning

Afbødende foranstaltninger

Der er ingen væsentlige negative konsekvenser og dermed ingen afbødende foranstaltninger.

5.5 Miljøvurdering af retningslinjer i forbindelse med lokalplanlægning med hensyn til etablering af virksomheder

Den planlagte retningslinje vedrører etablering af virksomheder, der ikke omfatter aktiviteter knyttet til normal landbrugsdrift. Der er ved udarbejdelse af lokalplaner ingen konkrete retningslinjer i forhold til etablering af nye virksomheder inden for indvindingsoplande. Der gives derfor i forbindelse med lokalplanlægning ikke mulighed for etable-

ring af nye virksomheder inden for indvindingsoplande, hvis de kan udgøre en risiko for grundvandsressourcen.

Materielle goder

Indsatsplanens retningslinje vedrørende tilladelse til etablering af virksomheder inden for indvindingsoplande kan have økonomiske følger for enkelte virksomhedsejere, der kan være nødsaget til at finde en anden virksomhedsgrund. Indvindingsoplandenes arealmæssige udstrækning er dog rimeligt begrænset, hvorfor det vurderes, at der er rig mulighed for at finde en egnet lokalitet til etablering af virksomheder. Den negative påvirkning af denne miljøparameter vurderes ikke at være væsentlig.

På længere sigt vil indsatsen sandsynligvis have en positiv indvirkning på vandværkernes og dermed forbrugernes økonomi, idet vandværkerne sikres mod forurening fra uhenigtsmæssig arealanvendelse.

Menneskers sundhed

Det vurderes, at indsatsplanens retningslinje vedrørende tilladelse til etablering af virksomheder vil have en positiv indvirkning på menneskers sundhed. Ved at undgå uhenigtsmæssig arealanvendelse gennem lokalplanlægning kan retningslinjen medvirke til at sikre rent drikkevand og minimere udledning af tungmetaller og miljøfremmede stoffer til grundvandet.

Jordbund og vand

Indsatsplanens retningslinje vedrørende tilladelse til etablering af virksomheder vil have en positiv påvirkning af jordbund og vand, da det gennem lokalplanlægning sikres mod uhenigtsmæssig arealanvendelse inden for vandværkernes indvindingsoplande.

Hvis planforslaget vedtages, vil det indvirke positivt på følgende områder som følge af indsatsforslaget:

- Sikre OSD mod grundvandstruende aktiviteter
- Beskytte drikkevandet mod spildevand

Opsummering

De miljømæssige konsekvenser af indsatsplanen i forhold til o-alternativet er tydeliggjort i nedenstående tabel.

Miljøparameter	Indsatsplan	o-alternativet
Materielle goder	±	÷
Menneskers sundhed	+	÷
Jordbund og vand	+	÷

- o Ingen påvirkning
- + Positiv påvirkning
- ÷ Negativ påvirkning

Afbødende foranstaltninger

Der er ingen væsentlige negative konsekvenser og dermed ingen afbødende foranstaltninger.

5.6 Overvågningsprogram

For de væsentlige negative påvirkninger skal der foretages en overvågning af miljøpåvirkningen. Overvågningen bygger på eksisterende overvågningsordninger i det omfang, det er vurderet hensigtsmæssigt (jf. § 11, stk. 2).

De eneste negative konsekvenser af indsatsplanen er de økonomiske konsekvenser forbundet med gennemførelse af retningslinjer i forbindelse med lokalplanlægning med hensyn til etablering af virksomheder, tilsyn med enkeltindvindingsboringer samt målsætninger med hensyn til nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer. Ingen af disse negative påvirkninger er vurderet at være væsentlige.

Indsatsplaner følges via følgegruppemøder samt ved jævnlige møder med relevante sagsbehandlere i forskellige dele af kommunen. Her vil eventuelle negative konsekvenser blive vurderet, og om nødvendigt vil hensigtsmæssige foranstaltning blive truffet.

Det vil løbende blive vurderet, hvorvidt der er uforudsete negative miljømæssige konsekvenser ved gennemførelsen af indsatsplanen, hvorefter enhver hensigtsmæssig foranstaltning vil blive truffet.

6 Sammenfattende redegørelse

Aalborg Kommune har efter gennemførelse af miljøvurdering af forslag til "Indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, OSD 1435 – Aalborg Sydøst" udarbejdet en miljørapport. Miljørapporten er udarbejdet i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer, lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009. Loven har til formål at fremme en bæredygtig udvikling ved at sikre, at der foretages en miljøvurdering af de planer og programmer, hvis gennemførelse kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Inden færdiggørelse af Miljørapporten blev der udarbejdet et scoping-notat, som blev sendt i høring hos en række myndigheder. Høringen resulterede ikke i ændringer. I den offentlige høringsperiode er der indkommet fem indsigelser og bemærkninger til miljøvurderingen. Indsigelserne omhandler "manglende økonomisk konsekvensvurdering" samt "manglende økonomiske beregninger af inddragelse af 1.000 ha landbrugsjord, der tages ud af drift".

Det er kommunernes opgave at sikre en langsigtet grundvandsbeskyttelse via de udarbejdede indsatsplaner. Det er i den sammenhæng ikke kommunes opgave at gennemføre en samfundsøkonomisk vurdering.

Konsekvenserne af denne indsatsplan er overvejende positive. De negative påvirkninger vedrører de eventuelle økonomiske konsekvenser for enkeltindvendere, landmænd og virksomheder. De økonomiske konsekvenser af indsatsplanen er i Miljøvurderingen analyseret i forhold til udvalgte elementer.

I et resumé af miljøvurderingerne er de økonomiske konsekvenser af indsatsplanen vurderet til "ikke at være væsentlige". Baggrunden for denne formulering findes i Miljøvurderingens kapitel 5, hvoraf det fremgår, at "Dyrkningsdeklarationer til begrænsning af udvaskningen af nitrat og pesticider forhandles med landmænd mod fuld økonomisk kompensation. Samlet set vurderes det, at målsætningerne for nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer kan få en negativ konsekvens for enkelte landmænd, idet deres muligheder for fx udvidelser af landbruget bliver begrænset. Landmænd, som bliver pålagt restriktioner i forhold til dyrkning af deres arealer, får fuld økonomisk kompensation. Derfor vurderes indsatsplanens målsætninger ikke at medføre en væsentlig negativ påvirkning i forhold til de materielle goder."

Det er kommunens forventning, at målsætningerne på længere sigt vil have en positiv indvirkning på vandværkerne og dermed forbrugernes økonomi. Det skyldes, at en øget beskyttelse mod nitrat, pesticider og andre miljøfremmede stoffer kan forhindre, at vandværkerne i fremtiden er nødsaget til bruge penge på at bore dybere efter rent grundvand eller alternativt finde en ny kildeplads pga. forurenede grundvand.

Af ovenstående, er det således vurderet, at forslag til Indsatsplan OSD 1435 - Aalborg Sydøst overordnet set ingen væsentlige negative konsekvenser har for miljøet.

Overvågningsprogram

Miljøvurderingen har vist, at de væsentligste negative konsekvenser af planen er de økonomiske konsekvenser forbundet med gennemførelse af retningslinjer i forbindelse med lokalplanlægning med hensyn til etablering af virksomheder, tilsyn med enkeltindvindingsboringer samt målsætninger med hensyn til nitrat, pesticider og miljøfremmede stoffer. Økonomiske forhold som disse vurderes at ligge uden for miljøvurderingen, og der fastlægges dermed ikke et overvågningsprogram.

Der er ikke identificeret væsentlige negative miljømæssige påvirkninger af Indsatsplan for OSD 1435. Det vil løbende blive vurderet, hvorvidt der er uforudsete negative miljømæssige konsekvenser ved gennemførelsen af indsatsplanen, hvorefter enhver miljømæssig foranstaltning vil blive truffet. Der vil jævnligt blive afholdt møder med relevante parter vedrørende opfølgning på indsatsplanen. Her vil eventuelle uforudsete negative påvirkninger på miljøet blive belyst.